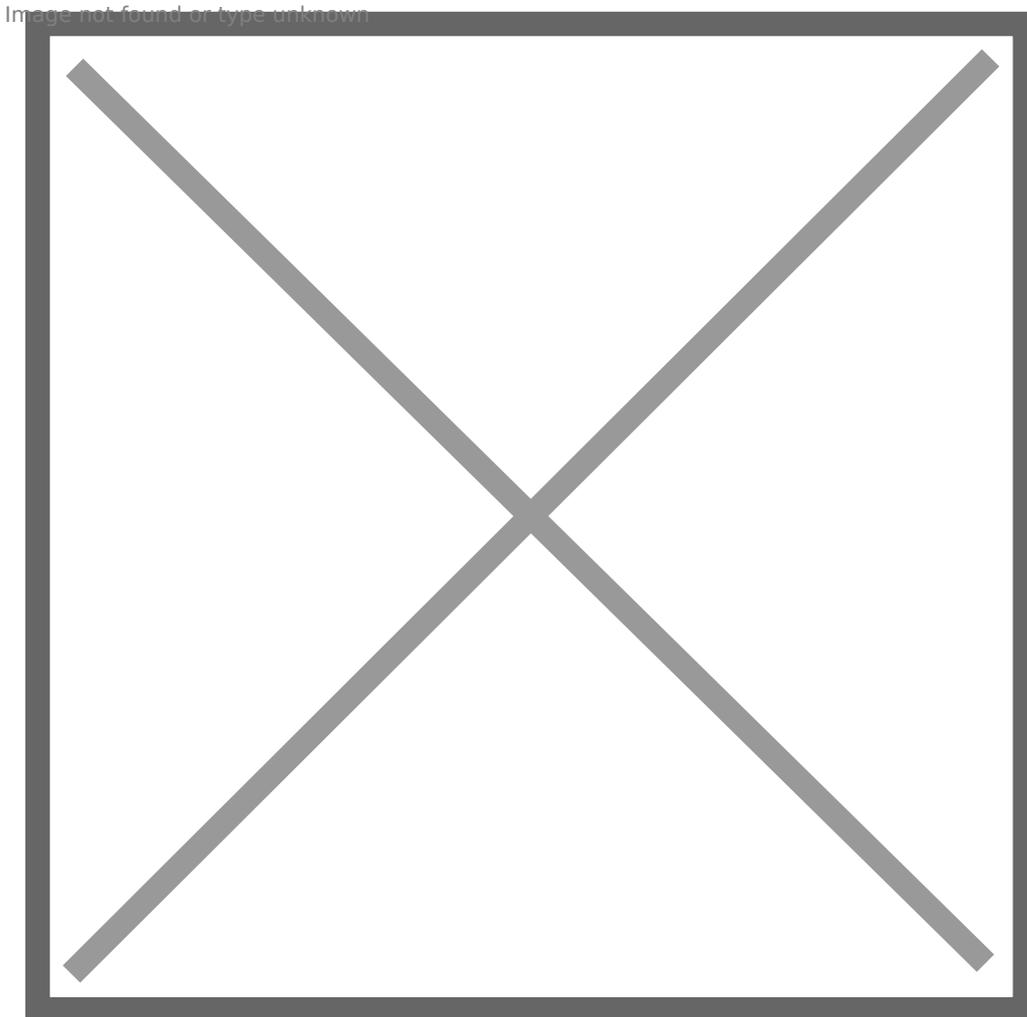

Қалбни маъсият ва гуноҳдан поклаш ҳақидаги оятлар | Тазкия дарслари (254- дарс)

19:00 / 04.11.2023 3116

Аллоҳ таоло Бақара сурасида шундай деб марҳамат қилади:

يُولَدِهَا وَإِلَيْهَا تُرْجَعُ لَأَلَّا تَحْسَبَنَّ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا سِوَى اللَّهِ حَسْبُ الْغُفُورِ ۚ وَالَّذِينَ يَكْفُرُونَ أَصْحَابُ السَّعِيرِ ۚ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ بِهِمُ الْمُشْرِكِينَ لَا يَدْعُوا إِلَهًُا إِلَّا اللَّهُ يُحْسِنُ الْعَذَابَ الْخَالِدَ ۚ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ بِهِمُ الْمُشْرِكِينَ لَا يَدْعُوا إِلَهًُا إِلَّا اللَّهُ يُحْسِنُ الْعَذَابَ الْخَالِدَ ۚ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ بِهِمُ الْمُشْرِكِينَ لَا يَدْعُوا إِلَهًُا إِلَّا اللَّهُ يُحْسِنُ الْعَذَابَ الْخَالِدَ ۚ

﴿بَصِيرٌ تَعْلَمُونَ يَا اللَّهُ أَنْ وَعَلِمُوا اللَّهَ وَالْفُقُورُ بِالْمَعْرُوفِ ءَأَيُّكُمْ مَا﴾

«Оналар фарзандларини тўлиқ икки йил эмизурлар. (Бу) эмизишни батамом қилмоқчи бўлган киши учундир. Уларни маъруф ила едириб, кийинтириш туғдирганнинг зиммасидадир. Ҳеч бир жонга

имкониятидан ташқари нарса юклатилмас. Она ҳам ўз боласи туфайли, ота ҳам ўз боласи туфайли зарар тортмасин. Меросхўрга ҳам худди шундай. Агар ўзаро рози бўлиб, маслаҳатлашиб, суддан ажратишни ирода қилсалар, икковларига гуноҳ йўқ. Агар фарзандларингизга эмизувчи талаб қилмоқчи бўлсангиз, берадиганингизни маъруф ила аввалдан топширсангиз, сизларга гуноҳ йўқ. Ва Аллоҳга тақво қилинг ҳамда билингки, Аллоҳ нима амал қилаётганингизни албатта кўриб турувчидир» (233-оят).

Оятнинг охирида яна бир бор тақвога, Аллоҳдан қўрқишга даъват қилинади. Бу эса мазкур масаланинг ғоят муҳим эканига далилдир:

«Ва Аллоҳга тақво қилинг ҳамда билингки, Аллоҳ нима амал қилаётганингизни албатта кўриб турувчидир».

Яна бир бор тақвога чақириқ. Исломиё ҳаётнинг барча соҳалари тақво билан боғлиқлиги ушбу ояти карималар тўпида яққол зоҳир бўлиб турибди. Ҳатто болани эмизиш, тарбия қилиш бобида ҳам тақво билан иш тутиш таъкидланмоқда.

Аллоҳ таоло бандаларига марҳамат қилиб айтади:

﴿خَيْرٌ عِلْمٌ لِلَّهِ إِنَّ أَنْتُمْ عِنْدَ آكْرَمِكُمْ إِنَّ لِعَارِفُوا وَمَسَائِلَ شُعُوبًا وَجَعَلْنَكُمْ وَأَنْتَى ذَكَرٌ مِنْ خَلْقِنَا إِنَّا الْبَاشَرُ بِتَأْيِيدِهَا﴾

«Эй одамлар! Биз сизларни бир эркак ва аёлдан яратдик ва сизларни ўзаро танишишингиз учун халқлар ва қабилалар қилиб қўйдик. Албатта, Аллоҳнинг ҳузурида энг ҳурматлийингиз энг тақводорингиздир. Албатта, Аллоҳ ўта билувчи ва ўта хабардордир» (Ҳужурот сураси, 13-оят).

Ислом динида инсон қадрини белгилашда турли ноаниқ ўлчовларнинг ҳеч қандай қиймати йўқ. Улар ҳаммаси бекор қилинади ва ягона мезон сифатида илоҳий ўлчов жорий этилади. Бу ўлчов инсонлар қадрини фақат битта нарсага қараб, яъни инсоннинг тақвосига қараб ўлчайди:

«Албатта, Аллоҳнинг ҳузурида энг ҳурматлийингиз энг тақводорингиздир».

Ер юзида инсонларнинг кадр-қиймати ушбу илоҳий ўлчов билан ўлчангандагина турли низолар, уруш-жанжаллар ва келишмовчиликлар барҳам топади.

Худди шу оятнинг маъносида Расулуллоҳ алайҳиссолату вассаломдан кўплаб ҳадислар келган.

هُلِّلَا يَضَرَّ رِيَّهَ يَبَا نَع
هُلِّلَا لُوسَرَّ لَاقَ : لَاقُ هُنَع
نَا : مَلَسَّ وَ هَيَلَعُ هَلِّلَا يَلَّص
مُكْرُوصَ يَلِّ رُظْنَيَّ أَلَّ هَلِّلَا
يَلِّ رُظْنَيَّ نَكَلَّ وَ ، مُكَلِّ أَوْمَ أَوْ
هُ أَوْرَ : مُكَلِّ أَمَّعَ أَوْ مُكَلِّ بَوْلُق
مَلَسَّ م

Абу Ҳурайра розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«Албатта, Аллоҳ суратларингизга ва молу дунёларингизга қарамайди, балки қалбингиз ва амалингизга қарайди», дедилар».

Муслим ривоят қилган.

رَزَّ يَبَا نَعُ دَمَحَ أَمَّ إِيَّا جَرَّخَ أَوْ
يَبَّنَّ لَنَا : هُنَعُ هَلِّلَا يَضَرَّ

لَا قَوْلَ مَلَسَ وَهِيَ لَعْنُهُ لَلِإِيَّاصِ
تَسَلَّكَ نِإْفِ، رُظْنَا هَلْ
إِلَّا دَوْسًا أَلَوْ رَمَحًا نَمْرِي خَب
يَوقَتِ بِهَلْ ضُفَاتُ نَأْ

Имом Аҳмад Абу Зарр розияллоҳу анҳудан ривоят қилади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам унга:

«Назар сол, агар сенинг тақвода ортиқлигинг бўлмаса, қизилдан ҳам, қорадан ҳам яхши эмассан», дедилар».

«Руҳий тарбия» китобининг 2-жузи асосида тайёрланди

Ушбу китоб Ўзбекистон Республикаси Дин ишлари бўйича қўмитанинг 2021 йил 14 апрелдаги 03-07/2439-рақамли хулосаси асосида чоп этилган.